

Sygn. akt: VIII U 3359/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2015 roku - znak (...) /RKS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. Inspektorat w K. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych określił zadłużenie (...) Spółdzielni (...) w Ł. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę 4.249,75 zł, w tym, w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39, należność za okres od czerwca 2012 roku do sierpnia 2012 roku wyniosła 3.209,75 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 1.040,00 zł. Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ZUS wskazał, że odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja Podatkowa. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że płatnik nie wywiązał się z obowiązku opłacania składek. Po ponownym rozliczeniu konta płatnika na skutek złożenia korekty dokumentów rozliczeniowych za miesiące: maj, czerwiec, lipiec i sierpień 2012 roku, w których nie uwzględnił bezpodstawnie wypłaconego zasiłku chorobowego M. K., ustalono niedopłatę za okres od czerwca do sierpnia 2012 roku w wysokości 3.209,75 zł plus odsetki do dnia zapłaty włącznie.

/decyzja wraz z załącznikiem - k. 35 - 36 akt ZUS/

Odwołanie od ww. decyzji w dniu 25 listopada 2015 roku złożył płatnik podnosząc, że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego. Wskazał, że nie ma podstaw do obciążania go wskazaną w decyzji należnością, co wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego

w Ł. z dnia 14 listopada 2014 roku wydanego w sprawie o sygn. akt III AUa 161/14. M. K., która wykonywała na rzecz płatnika pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej, uzyskała bowiem zasiłek chorobowy poprzez świadome wprowadzenie Spółdzielni w błąd co do niepozostawiania w stosunku pracy, przez co zastosowanie znajduje art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

/odwołanie - k. 2 - 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 grudnia 2015 roku, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 15/

Zainteresowana M. K. oświadczyła, że nie zajmuje stanowiska w sprawie.

/stanowisko M. K. – e – protokół z dnia 24 października 2016 roku – 00:02:50-00:06:20/

Postanowieniem z dnia 24 października 2016 roku Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt.1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia sprawy o sygn. akt X U 113/16 toczącej się na skutek odwołania płatnika od decyzji organu rentowego z dnia 15 marca 2016 roku.

/postanowienie – k.34/

Postępowanie zostało podjęte postanowieniem z dnia 1 czerwca 2017 roku wobec prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie o sygn. akt X U 113/16.

/postanowienie - k. 45/

Na rozprawie w dniu 17 lipca 2017 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, oświadczając że nie kwestionuje samej wysokości składek, ale zasadę odpowiedzialności Spółdzielni oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zainteresowana M. K. oświadczyła, że nie zajmuje stanowiska w sprawie.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 17 lipca 2017 roku - 00:01:27 - 00:07:48; 00:17:41
- 00:20:56 - płyta - k. 72/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik (...) Spółdzielnia (...) w Ł. wypłacił M. K. zasiłek chorobowy za okres od dnia 23 kwietnia 2012 roku do dnia 20 lipca 2012 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia. / okoliczności bezsporne/

Decyzją z dnia 13 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. Inspektorat w K. stwierdził, że M. K. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w Ł. nie podlegała od dnia 25 kwietnia 2012 roku do dnia 25 lipca 2012 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu, podnosząc, że w wyżej wskazanym okresie M. K. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania umowy o pracę za wynagrodzeniem nie mniejszym niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

/okoliczność bezsporna/

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2013 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII U 337/13 Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie płatnika od ww. decyzji z dnia 13 grudnia 2012 roku - nr (...), odwołanie M. K. z dnia 10 stycznia 2013 roku od decyzji ZUS I Oddział w Ł. z dnia 4 stycznia 2013 roku przekazał według właściwości do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi X Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 14 listopada 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII AUa 161/14 oddalił apelację płatnika od wyroku z dnia 10 grudnia 2013 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wyroki - k. 86 i k. 134 akt VIII AUa 161/14/

Decyzją z dnia 15 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził brak uprawnień M. K. do zasiłku chorobowego w okresie od dnia 23 kwietnia 2012 roku do dnia 5 sierpnia 2012 roku, wypłaconego przez płatnika składek (...) Spółdzielnia (...) w Ł. w kwocie 4.026,75 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zasiłek chorobowy został przez płatnika składek wypłacony bezpodstawnie, gdyż zgodnie z decyzją z dnia 13 grudnia 2012 roku, od której odwołanie płatnika zostało prawomocnie oddalone, M. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek „Społem (...) w Ł..

/okoliczność bezsporna/

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X U 113/16 Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie płatnika od ww. decyzji z dnia 15 marca 2016 roku - nr (...). Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 2 marca 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII Ua 1/17 oddalił apelację płatnika od wyroku z dnia 8 listopada 2016 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wyroki - k. 81 i k.115 akt VIII Ua 1/17/

W dniu 2 stycznia 2015 roku „ (...) Spółdzielnia (...) w Ł. złożyła korekty dokumentów rozliczeniowych za miesiące: czerwiec, lipiec, sierpień 2012 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: deklaracje - k. 14 - 21akt ZUS/

W dniu 17 września 2015 roku ZUS Inspektorat w K. zawiadomił (...) Spółdzielnię (...) o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za okres od czerwca do sierpnia 2012 roku w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zawiadomienie - k. 30 akt ZUS/

Decyzją z dnia 28 października 2015 roku - znak (...) /RKS - Zakład Ubezpieczeń Społecznych w K. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy

z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych określił zadłużenie (...) Spółdzielni (...) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę 4.249,75 zł, w tym w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 należność za okres od czerwca 2012 roku do sierpnia 2012 roku wyniosła 3.209,75 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 1.040,00 zł.

/decyzja wraz z załącznikiem - k. 35 - 36 akt ZUS/

Tak ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami. Szczegółowych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach ZUS.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Płatnik składek na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.) jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Rozliczenie składek, o których mowa w ust. 1, oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych podlegających rozliczeniu na poczet składek następuje w deklaracji rozliczeniowej według ustalonego wzoru. Nie podlegają rozliczeniu w deklaracji rozliczeniowej zasiłki wypłacone przez płatnika bezpodstawnie (ust. 2).

Zgodnie z art. 32 ww. ustawy systemowej do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy systemowej płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca – dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

Ponadto jak stanowi art. 23 ust. 1 ustawy systemowej od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku

o systemie ubezpieczeń społecznych składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej „należnościami z tytułu składek”, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych na mocy art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem sporu była podstawa odpowiedzialności płatnika (...) Spółdzielni (...) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę 4.249,75 zł, w tym w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od czerwca 2012 roku do sierpnia 2012 roku. Zdaniem płatnika prawomocne ustalenie, że M. K. nie miała prawa do zasiłku chorobowego w okresie od dnia 23 kwietnia 2012 roku do dnia 5 sierpnia 2012 roku w kwocie 4.026,75 zł i zasiłek ten został jej wypłacony przez płatnika bezpodstawnie w związku z wprowadzeniem go w błąd co do niepozostawania w stosunku pracy, oznacza, że płatnik nie może zostać obciążony wskazaną w decyzji należnością z tytułu nieopłaconych składek, ponieważ zgodnie z art. 84 ust. 1 i 2 ustawy systemowej osobą obowiązaną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jest M. K..

W ocenie Sądu Okręgowego, stanowisko płatnika nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 372) prawo do zasiłków określonych w ustawie i ich wysokość ustalają oraz zasiłki te wypłacają płatnicy składek na ubezpieczenie chorobowe, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych, z zastrzeżeniem pkt 2 lit. d.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013 roku (sygn. akt III UK 44/12, publ. OSNP 2013/21-22/263) przepisy art. 84 ust. 1, 2 i 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) nie powodują wyłączenia stosowania art. 46 ust. 2 tej ustawy. Po stwierdzeniu przez organ rentowy, że konkretne osoby nie podlegały ubezpieczeniom społecznym jako pracownicy, płatnik ma obowiązek złożenia deklaracji korygujących i opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne w prawidłowej wysokości. Obowiązek ten jest niezależny od zwrotu nienależnie wypłaconych zasiłków. Nawet bowiem ewentualny zwrot nienależnie wypłaconych zasiłków, nie zwalnia płatnika z obowiązku złożenia prawidłowych deklaracji dotyczących adekwatnej wysokości składek wszystkich pracowników.

Art. 84 ust. 6 ustawy systemowej stanowi - jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

Rozpoznawana sprawa dotyczy zadłużenia z tytułu składek, a nie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Roszczenie ZUS znajduje swoją podstawę w art. 84 ust. 6 w zw. z art. 46 ust. 1 i 2 ustawy systemowej. Płatnik powinien zatem uregulować zaległość ujawnioną po złożeniu deklaracji korygujących. (...) rozliczeń między płatnikiem, a ZUS nie pozwala na określenia osoby, za którą składki nie zostały opłacone, ponieważ zgodnie z § 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2008 nr 78 poz. 465), jeżeli wpłata składek na ubezpieczenia społeczne jest niższa od kwoty należnych na ubezpieczenia społeczne jest niższa od kwoty należnych składek rozliczeniowych w deklaracji za dany miesiąc kalendarzowy, to kwoty składek na ubezpieczenia społeczne rozliczane na fundusz emerytalny, fundusz rentowy, fundusz chorobowy i fundusz wypadkowy podlegają

w odniesieniu do każdego ubezpieczonego rozliczeniu proporcjonalnie do należnej kwoty składek na dany fundusz dotyczących ubezpieczonego do łącznej kwoty należnych składek na dany fundusz wynikającej z rozliczenia dokonanego w deklaracji za dany miesiąc kalendarzowy.

Na płatniku składek spoczywa określony w art. 46 ust. 1 obowiązek, którego nie dopełnił, ponieważ składki nie zostały opłacone w należnej wysokości. Prawomocne ustalenie przez Sąd, że M. K. nie miała prawa do pobranego świadczenia wpływa na odpowiedzialność płatnika z tytułu składek za zgłoszone do ubezpieczenia osoby. (...) rozliczania składek powoduje, że nieprawidłowe ich obliczenie i uiszczenia ich w niewłaściwej wysokości przez płatnika rozkłada się proporcjonalnie na wszystkich ubezpieczonych.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28 października 2015 roku, znak (...)/RKS jako bezpodstawne.

Ze względu na wynik postępowania oraz datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji, Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 490) i zasądził od (...) Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Sąd ustalił wartość przedmiotu sporu stosownie do stanu zaległości.

Sąd zastosował ww. rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804) zmienione Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2016, poz. 1667) nie ma bowiem zastosowania do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem jego wejścia w życie - tj. przed 1 stycznia 2016 roku. Do czasu zakończenia takich postępowań w danej instancji stosuje się przepisy dotychczasowe.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

11 września 2017 roku

M.U.